

specifikace: K řízení ve sporu, kterým žalobkyně jako členka žalovaného společenství vlastníků jednotek požaduje odstranit desky polystyrenového obkladu pláště domu, když žalovaná na shromáždění vlastníků konaném dne 30. 11. 2015 dospěla k závěru, že s řešením vyčká do skončení soudního řízení, jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy.

§ 9 odst. 1 o. s. ř.

§ 9 odst. 2 písm. l) o. s. ř.

§ 95 o. s. ř.

§ 1189 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (OZ)

Ncp 582/2020

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Kučery a soudců Mgr. Martina Řezníčka a JUDr. Aleše Šťastného v právní věci

žalobkyně: **V. K.**

proti

žalovanému:

Společenství vlastníků Maroldova 9, IČO 28924304
sídlem Maroldova 1428/9, 140 00 Praha 4
zastoupené advokátem JUDr. Janem Opletalem
sídlem Jeseniova 586/99, 130 00 Praha 3

o uložení povinnosti odstranit desky polystyrenového obkladu pláště domu,

vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 75 Cm 97/2020, o určení věcné příslušnosti,

takto:

K projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou původně u Obvodního soudu pro Prahu 4 dne 4. 9. 2015 domáhala jako členka žalovaného společenství vlastníků, aby žalovanému byla uložena povinnost realizace příslušných stavebních úprav k odstranění vlhkosti v její bytové jednotce. Usnesením

zdejšího soudu ze dne 1. 2. 2016, č. j. Ncp 2107/2015 - 15, a to jako soudu nadřízeného (dále jen „nadřízený soud“), bylo rozhodnuto, že k projednání a rozhodnutí věci jsou podle § 9 odst. 2 písm. l) o. s. ř. v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy, a současně, že po právní moci usnesení bude věc postoupena k dalšímu řízení Městskému soudu v Praze (dále jen „předkládající soud“). Předkládající soud, a to poté, co mu věc byla postoupena (a byla jí přidělena sp. zn. 75 Cm 75/2016), svým usnesením ze dne 13. 7. 2016, č. j. 75 Cm 75/2016 - 35, připustil „rozšíření“ žaloby (učiněné podáním žalobkyně ze dne 29. 1. 2016) jednak o požadavek žalobkyně uložit žalovanému povinnost odstranit desky polystyrenového obkladu pláště domu č. p. 1428 v katastrálním území Nusle, a to v části ohraničující byt č. 1, tj. v suterénu a přízemí, a dále o požadavek provést deratizaci a dezinfekci tak, aby bylo zamezeno výskytu hlodavců. Následným usnesením ze dne 19. 5. 2020, č. j. 75 Cm 75/2016-99, předkládající soud (v novém složení), rozhodl, že se z původního řízení (sp. zn. 75 Cm 75/2016) podle § 112 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), vylučuje k samostatnému řízení věc týkající se dílčího nároku na uložení povinnosti žalovanému odstranit desky polystyrenového obkladu pláště domu. Řízení o této vyloučené věci byla u předkládajícího soudu přidělena spisová značka 75 Cm 97/2020.

2. Po vyloučení předkládající soud předložil věc Vrchnímu soudu v Praze (dále jen „nadřízený soud“) k rozhodnutí podle § 104a odst. 2 o. s. ř. s tím, že se podle jeho názoru ohledně dílčího požadavku žalobkyně na uložení povinnosti žalovanému odstranit desky polystyrenového obkladu pláště domu (dále též „nový nárok“) nejedná o žalobu ve smyslu § 9 odst. 2 písm. l) o. s. ř., ale jedná se o žalobu podanou ve věci správy domu a pozemku podle § 1189 odst. 1, § 1194 odst. 1, popřípadě ve spojení s § 2903 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. V dané souvislosti předkládající soud odkázal na řadu rozhodnutí Nejvyššího soudu a Vrchního soudu v Praze.
3. Účastníci se k příslušné informativní výzvě předkládajícího soudu (§ 104a odst. 2 věta druhá o. s. ř.) k otázce věcné příslušnosti nevyjádřili, protože se - s ohledem na současně připojenou doložku podle § 101 odst. 4 o. s. ř. - předpokládá, že k postupu předkládajícího soudu podle § 104a odst. 2 věta první o. s. ř. nemají námitek.
4. Před vlastním posouzením a rozhodnutím otázky věcné příslušnosti soudu ve smyslu § 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř. si nadřízený soud (jak již nastínil v usnesení ze dne 3. 9. 2020 sp. zn. Ncp 581/2020 v obdobné věci účastníků o uložení povinnosti žalovanému provést deratizaci a dezinfekci) musel předběžně vyřešit otázku procesního dopadu usnesení nadřízeného soudu ze dne 1. 2. 2016, sp. zn. Ncp 2107/2015 - 15 (viz odstavec 1. odůvodnění), a to z hlediska možnosti posouzení věcné příslušnosti soudu k novému nároku, když standardní soudní praxe, jejímž výrazem je například usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 2. 2014, sp. zn. 29 Cdo 2296/2013 (uveřejněné pod č. 69/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek), je dlouhodobě ustálena v závěru, že pokud vrchní soud rozhodne postupem podle § 104a odst. 2 o. s. ř. o věcné příslušnosti, „nemůže být otázka věcné příslušnosti znovu úspěšně nastolena ani tehdy, připustí-li následně soud prvního stupně změnu návrhu na zahájení řízení (§ 95 o. s. ř.), a to bez ohledu na to, jsou-li k projednání a rozhodnutí změněného návrhu věcně příslušné (podle ustanovení upravujících věcnou příslušnost, zejména § 9 o. s. ř.) soudy jiného stupně“.
5. Přes kategorické a zobecňující vyznění uvedeného právního závěru, který byl formulován v souvislosti s takovým předmětem řízení, kdy po vydání rozhodnutí podle § 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř. byla připuštěna výlučně kvalitativní změna žaloby - změna dosavadního žalobního požadavku na požadavek jiný - je třeba dovodit, že uvedený závěr se neuplatní v těch případech, kdy došlo ke změně výlučně kvantitativní (jako v daném případě, kdy na základě dalšího nového skutkového stavu požaduje žalobce další nový nárok), tedy kdy změna žaloby byla po vydání rozhodnutí podle § 104a odst. 2 o. s. ř. připuštěna ve formě jejího „rozšíření“ o další nový dílčí nárok (byť i nesprávně v případě, kdy se součástí společného řízení nadále stal

dílčí nárok, k němuž není objektivně dána věcná příslušnost soudu). Při kvantitativní změně žaloby je totiž řízení o nově připuštěném nároku zahájeno teprve v souvislosti s podáním návrhu na takovou změnu žaloby, která byla připuštěna (§ 95 o. s. ř.).

6. S ohledem na úvahová východiska a závěry obsažené v přechozích dvou odstavcích (4. a 5.) odůvodnění nadřízený soud přistoupil k řešení vlastní otázky věcné příslušnosti soudů k novému nároku.
7. Podle § 9 odst. 1 o. s. ř., nestanoví-li zákon jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.
8. Podle § 9 odst. 2 písm. l) o. s. ř., krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve věcech jednání shromáždění společenství vlastníků a sporů z toho vzniklých, s výjimkou sporů o příspěvky členů společenství vlastníků na správu domu a pozemku, sporů o zálohy na úhradu za služby a způsobu rozúčtování cen služeb.
9. Jak se z odstavce 1. odůvodnění podává, žalobkyně v rámci nového nároku požaduje odstranit desky polystyrenového obkladu pláště domu. Při odůvodnění takového nároku, který byl vznesen v podání ze dne 29. 1. 2016, žalobkyně odkázala na skutečnosti popsané v čl. VIII. žaloby a v jejím návrhu na vydání předběžného opatření ze dne 21. 12. 2015. V čl. VIII. žaloby žalobkyně konstatovala, že vedle vlhkosti v bytě je užívání příslušného bytu její rodinou dále významně zhoršeno výskytem hlodavců, kteří se usídlili v deskách polystyrenového obkladu pláště domu a po tomto plášti vystupují vzhůru s tím, že rozkládající se těla hlodavců šíří zápach a bezesporu též infekci. O právě uvedená tvrzení pak žalobkyně opřela rovněž návrh na nařízení příslušného předběžného opatření, kterým by žalovanému byly uloženy fakticky totožné povinnosti, jako v rámci požadavků vznesených následně – po zamítnutí návrhu na nařízení předběžného opatření - ve shora zmíněném podání ze dne 29. 1. 2019. V rámci návrhu na nařízení předběžného opatření přitom žalobkyně odkázala na svá tvrzení ve smyslu čl. VIII. žaloby, přičemž v dané souvislosti dodala, že žalovaná na shromáždění vlastníků konaném dne 30. 11. 2015 dospěla k závěru, že s řešením vyčká do skončení soudního řízení.
10. S ohledem na skutečnosti uvedené v předchozím odstavci (9.) odůvodnění je zřejmé, že žalobkyně (mimo jiné) nový nárok opírá o tvrzení, že problematika odstranění desek polystyrenového obkladu pláště domu byla předmětem jednání na shromáždění vlastníků konaném dne 30. 11. 2015, ovšem nebyla věcně vyřešena. Nelze tedy, než dospět k závěru, že spor o novém nároku vznikl z jednání (resp. nevyřešení příslušného problému při jednání) shromáždění žalovaného společenství vlastníků ve smyslu § 9 odst. 2 písm. l) o. s. ř.
11. Proto nadřízený soud podle § 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř. rozhodl tak, že k projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni příslušné krajské soudy. Nadřízený soud přitom neshledal jako případné odkazy předkládajícího soudu na řadu rozhodnutí Nejvyššího soudu a Vrchního soudu v Praze, když tato rozhodnutí vycházela ze skutkového stavu nesouměřitelného s poměry projednávané věci.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Praha 7. září 2020

JUDr. František Kučera
předseda senátu

